

Otthon érzik magukat munkahelyükön, ezért érnek el jobbnál-jobb eredményeket a várpalotai vasutások

Mostanában a szomszéd városig sem utazhat úgy az ember, hogy egyik vagy másik útjáról meg ne jegyezze: hihetetlen, milyen hajszálpontosak mostanában a vonatok. Úgy tűnik, mintha egyetlen ember irányítaná az egész forgalmat.

Az utas nem is igen lát többet a vasutások munkájából, mint hogy a forgalmista jelt ad az indulásra, s tiszteleg a tovarobogó személyvonatnak. Pedig ez csak egész jelentéktelen mozzanat egy-egy állomás dolgozóinak nehéz munkájából, a pontos, a gyors közlekedésért, a minél gazdaságosabb szállítástól folyó küzdelemből. Igen. Küzdelemből. Nem túlzás ez a szó. Itt, a várpalotai vasútállomáson is, a különböző szakaszoknál ágak valamennyi dolgozója

egymás munkáját segítve

küzd azon célkitűzések eléréséért, amelyeket a kongresszus tiszteletére oly lelkesen vállaltak.

A forgalmi iroda ajtajában ketten is állnak, s érdeklődnek, milyen szerelvényrel, hova mennek. Közben arról beszélnek, ma nagyon gyenge a forgalom. Legalább 5-6 tehervonat áll a vágányokon, mégis azt mondják: „üres” az állomás.

A „gyenge forgalom” ellenére percnyi szünet sincs az irodában. A 12-13 telefon egymással versengve cseng. A rendelkező szolgálatteljáró hol az egyik, hol a másik készülék útján továbbítja utasításait „testőreinek”, a tolatásvezetőknél, a váltóőröknek, kapcsolatokat tart a raktárak, jelentést ad a szomszéd állomásokról.

A hetvenhatos vizet vesz, utána mehet... A nyolcvanhatos elment órakor, egy utánfutóval...

— Mi lesz a 99-es sorsa? — érdeklődik a tolatásvezető.

— Palota, Pét, Inota kijön, irányegy kijön, a többi megy a helyére (azaz a rendeltetési hely szerinti különböző vágányokra) — adja a számszavú utasítást Szabó Béla intéző, a forgalmi szolgálattevő.

A bánya szállítási előadója személyesen keresi fel a forgalmi iroda dolgozóit. Érdeklődik, hány vagon szemet küldtek el, s azután átmege a raktárba.

— Legjelentősebb ügyfelünk a banya. Velük és a többi szállítóval való jó kapcsolat a kereskedelmi szolgálat jó munkájának biztosítéka — árulja el eredményeit titkát Dömötör István, kereskedelmi főnök. Magasházi István, az utóbbi időben legjobb eredményt elért brigád vezetője is

a jó együttműködés

fontosságáról beszél. Tudják, hogy az ahidrált szénhez magasoldaltú kocsikat kell adni, mert csak azokat tudják „terhelésig” megrakni. Más kocsikba csak 8-9 tonna szén fér, s ez rontaná a kocsikhasználat arányát.

A vasutások és a szállító felek közötti jó kapcsolat révén gyorsan kiürülnek a kocsikat. A külföldi kocsikat különösen figyelik, s ha azok kiürülnek, továbbításukra külön is felhívják a forgalmisták figyelmét.

A kereskedelmi szolgálat dolgozója a tehervonatok menetrend-

Tatarozzák a várpalotai Ifjúsági Házat

A modern Józserencsét Művelődési Ház mellett lévő KISZ Ifjúsági Ház jelenleg alaposan megkopott állapotban szerénykedik. A fiatalok ősi épületének külseje már igen régen kapott friss meszelést, s alaposan ráfér, hogy külsőleg is új, tiszta kontósbé öltözzön. Az épület tatarozását a széntröszt végezteti, és a tervek szerint, az ideiglenes bányásznapon újjávarázssolt állapotban kell, hogy várja a KISZ fiatalokat.

szerinti közlekedését is segíteni tudják. Tömesebb darabú esetén — ha megvan a kívánt súly — gyújtókocsit indítanak. Így az érkező tehervonat csak felveszi a kocsit, és máris mehet tovább. Nem kell hosszú időt tölteni a darabú átadással.

A 4-es őrhelynél Hanich Jenő tolatásvezető és brigádja éppen a bányát „húztatja.” Nem várják, míg onnan szólnak, figyelik a rakodást. Ha észreveszik, hogy tele vagonok vannak az iparvágányon, bemennek a kocsikért, majd a rendeltetési állomások szerint osztályozzák, rendezik azokat. Mire a gép jön, kész az egész vonat.

Nehéz a kocsirendező munkája. Éjszaka sötétben, esőben, viharban a kocsik közé bújni, gyorsan dolgozni, hogy minél rövidebb idő alatt megtörténjen az „elegyfeldolgozás”, a kocsik rendeltetés szerinti elosztása — veszélyes feladat. Naponta

többszáz kocsit mozgatnak

pontosan, kifogástalanul. Mint a jól olajozott gép, úgy dolgozik az egész brigád, amelynek motorja — mint a többiek mondják — Ember József tolatásvezető. Nemcsak gyorsan, hiba nélkül dolgoznak, hanem balesetmentesen is.

Megállnak néhány percre. Várják a következő vonatot. Arcuk szénporelpe, ruhájuk fényszelete az olajtól. Az őrház melletti virággyű szélét képező köveken még alig szelárd meg a vakítófehér méz. Valaki szabadidejében szépítette meg az őrház környékét. Kell-e ennél meggyőzőbb bizonyíték, hogy otthon érzik magukat munkahelyükön a palotai vasutások. Azok, akik hosszú évek alatt hozzászoktak az állomáshoz, és azok is, akik néhány hónappal ezelőtt kerültek ide, s az első napokon úgy érezték, büntetés ilyen helyen élni. Horváth István tisztjelölt nevetve meséli, milyen elkéseredett volt, amikor idehelyezték. Másfél év sem telt el azóta, s most már ragaszkodik Várpalotához. A közös munka, a közös célért való küzdelem összekovácsolja az embereket. Barátokká váltak, és

nem szívesen hagynák el egymást.

Varga József elvtársnak, az állomás főnökének legnagyobb elfoglaltsága középette is akad mindig ideje arra, hogy beosztottjai gondjainak, panaszainak orvoslását segítse. A várpalotai vasutások nemcsak az állomáshoz, vezetőjükhez — és egymáshoz is — ragaszkodnak, amikor azt mondják, nem szívesen mennének el innen.

Sokszor elhangzik ugyanaz a néhány szó: Jó vele, jó velük dolgozni.

A péti oldalon a két váltóórát és Sipos Ernő tolatásvezetőt — a mai rendelkező szolgálatteljáró „testvérét” — dicsérik. Mindig a legjobbak között van, bár — amint mondja — ebben a dekádában lemaradtak két tizeddel. De még lehet, hogy a végleges havi értékelésnél elsők lesznek.

Honnan tudja ilyen pontosan az eredményt? Ugyanúgy, mint a többiek, rendszeresen érdeklődik

a verseny állásáról.

Szabó Béla intéző a szolgálat leteltekor kiszámolja és bemonadja az aznapi eredményt.

Mozdonyakatolász törli meg a csendet. Néhány méterrel arrébb szürke-piros zászlóval jelt adnak. Az egyik fiatalbőr boszorkányos gyorsasággal kapcsolja szét a kocsikat. Néhány perc csupán, s az 50-60 vasúti kocsi már 6-8 vágányra szétosztva várja a továbbítást.

Újabb szerelvény érkezik. Sipos Ernő és brigádja már azt rendezzi — be kell hozni a két tized százaléknyi lemaradást, ismét megszerezni az élizem címet!

MIKE TIBORNE

A kongresszusi munkaverseny és a túlórak felhasználása

A kongresszusi verseny sikerének biztosítása nagy követelményeket támaszt az üzemek gazdasági vezetőivel, párt- és tömegszervezeteivel, az üzemek egész kollektívájával szemben. A kongresszusi verseny fő feladata a termelés műszaki színvonalának állandó emelése, gyártástechnológiájának javítása. Ehhez pedig a dolgozók öntevékenysége, lelkesedése mellett átgondolt műszaki szervezési intézkedések szükségesek. Az eddig elért eredmények biztatóak, azonban fel kell figyelniünk néhány olyan jelenségre, amely káros az üzem gazdaságosságára, a dolgozók egészségére, és nem utolsósorban az egész népgazdaságra.

Ilyen jelenleg a túlórak nagymértvű felhasználása, amelyet tapasztaltunk 1959. első négy hónapjának és 1958. azonos időszakának vizsgálatánál. A tavalyi azonos időszakhoz viszonyítva emelkedett a pénzben kifejezett túlórak száma. Az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohónál ez 1574, a Nitrokémiánál pedig 1113 órát jelent. A „sétával” megváltott túlórak száma (csúsztatás) a

1958. évről januáról	áthozva 21,0 óra	I. hó	+ 29,0 óra	összesen	50,0 óra
februáról	áthozva 38,0 óra	II. hó	+ 16,0 óra	összesen	51,0 óra
márciusról	áthozva 18,0 óra	III. hó	+ 17,5 óra	összesen	35,5 óra
áprilistól	áthozva 25,5 óra	IV. hó	+ 24,0 óra	összesen	49,5 óra
	áthozva 29,0 óra	V. hó	+ 21,5 óra	összesen	50,5 óra

A fentiek alapján önkéntelenül is felvetődik az a kérdés, vajon szükségesek voltak-e a felmerült túlórak? Ki a felelős a túlórak emelkedéséért?

Az egy főre eső túlórak magas számát szintén meg kell szüntetni, mert káros a dolgozók egészségére, és éppen ezért a Munkatörvénykönyv is tiltja.

Minden dolgozó havonta legfeljebb 8 túlórát végezhet, és csak igen indokolt esetben, a minisztérium és az illetékes szakszervezet hozzájárulásával lehet 8 óránál több túlórát végeztetni vele.

El kell ismerni, hogy a vállalatok nehézségekkel küzdenek. A dolgozók nagyobbik része vidékről jár be, így a szállítás többletköltséget jelent. Ezért egyes helyeken inkább azt a megoldást választják, hogy a lakótelepekhez közel lakó dolgozókat rendelik be túlórázni. A másik indoklás, hogy nem mindenki tudja elvégezni az egy-egy üzemi hiba alkalmával felmerült munkát, így elsősorban a törzsgárdára, a jól beosztott szakemberekre támaszkodnak. Azonban mégis kereshetünk a módját, hogyan lehetne megszüntetni az egyes dolgozók túlerhelyességét.

A nők túlóráztatása különösen adminisztrációs vonalon jelentkezik elsősorban. Ez sok esetben elengedhetetlenül szükséges. De gondoljunk arra, hogy igen sok dolgozó nő családjában, akinek otthoni elfoglaltsága is van. Ezek-

Nitrokémiánál megközelíti, az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohóban 50 százalékát, a Várpalotai Szénbányászati Trösztnél 25 százalékát teszi ki a pénzben kifejezett túlóraknak. Magas az egy főre eső túlórak száma is. Ajkán januárban 21, Inotán áprilisban 48, a Nitrokémiánál 19, és a Várpalotai Szénbányászati Trösztnél márciusban 30 óra. Még mindig magas a nők túlóráztatása, különösen a Nitrokémiában. Még mindig előfordul — bár az idevonatkozó rendelkezések tiltják —, hogy a csökkentett munkaidővel dolgozó munkahelyeken is rendelnek el túlórát Ajkán és a Nitrokémiában.

A Várpalotai Szénbányászati Trösztnél tapasztaltuk, hogy fiatalokat is túlóráztatnak, ami egyáltalán nem megengedhető. Hibák vannak az osztott munkaidő gyakorlati alkalmazásánál, mivel a vállalatok nem tartják meg az ide vonatkozó rendelkezéseket. Helytelenül adják ki a csúsztatott időt. Erre példa az Inotai Alumíniumkohó bérosztályának munkalapja, amelyről az alábbiakat lehet leolvasni:

I. hó	+ 29,0 óra	összesen	50,0 óra
II. hó	+ 16,0 óra	összesen	51,0 óra
III. hó	+ 17,5 óra	összesen	35,5 óra
IV. hó	+ 24,0 óra	összesen	49,5 óra
V. hó	+ 21,5 óra	összesen	50,5 óra

nek túlóráztatását a legkisebb mértékre kell csökkenteni. A fiatalokat pedig — amint azt a rendelkezések is kimondják — nem szabad túlóráztatni. Az ilyen jelenség ellen a szakszervezeti bizottságoknak sokkal erősebben kell fellépniük, és ha szükséges, felelősségre vonást kell eszközölniük a túlórak elrendelőjével szemben.

Az osztott munkaidő helyes alkalmazása a gyakorlatban megköveteli, hogy a vállalatok illetékes osztályai egy hónapi időtartamra előre elkészítsék, hogy melyik dolgozó, melyik munkanapon, hány órát dolgozik. Így elkerülhető a túlórak összegyűjtése, és nem okoz gondot azok kiadása.

Hiba, hogy nem készítik el a vállalatok a munkaidőre vonatkozó felosztást. A dolgozó minden esetben ledolgozza a 8 órás munkaidőt, és ha több munka jelentkezik, elrendelik a túlórát, amely majd le kell sétálnia. A korábbi példa mutatja, ha a dolgozó „sétára” mehet, és ez a jobb eset — akkor újból összegyűlik a munka, és kezdheti a túlórázást.

A túlórak engedélyezésénél szintén vannak hiányosságok. A minisztériumok a vállalatok részére meghatározott túlórak keretet biztosítanak. A vállalatoknak nem szükséges előre igényelni a szükséges túlórakmennyiséget, hanem azt utólag jelentik. Ez nem helyes, ebből szervezetlenség következik. A Nitrokémia például 1959. első négy hónapjában 436

túlórát igényelt előre. Ezzel szemben a pénzben kifejezett túlórak száma eléri a 7440 órát, és ha ehhez még hozzávesszük a 6650 órát kitevő „sétát”, látható a szervezetlenség.

A felelősség kérdésével is szükséges foglalkozni. Felelősök a túlórak emelkedéséért a szakszervezetek megyei tanácsa, a területi bizottságok, illetve az üzemekben működő szakszervezeti bizottságok is azért, mert nem figyeltek fel időben a káros jelenségekre. Nagy hiba, hogy a szakszervezeti bizottságok hozzájárulásával, illetve engedélyével történt a túlórak felhasználása. Szakszervezeti bizottságaink nem vizsgálják meg kellően a túlórak szükségességét. Ezentúl sokkal behatóbban kell elemeznünk a túlórak kérdését és csak a szükségletnek megfelelő túlórakat kell engedélyeznünk.

Felelősség terheli a vállalat gazdasági vezetőit is. Igaz, hogy a tervet teljesíteni kell, de nem minden áron. Műszaki, gazdasági vezetőink, mint azt már számtalan esetben bebizonyították, képesek megoldani a nagy feladatokat. Úgy véljük, hogy az üzemszervezési munkák megjavításával, alapos, megfontolt műszaki intézkedésekkel csökkenteni tudják a túlórak számát. Ez a csökkentés kihatással lesz majd az üzemek gazdaságosságára. Ezért helyes volna, véleményünk szerint, a prémium feltételek közé beépíteni a túlórak kérdését is.

Szólni kell itt a minisztérium felelősségéről is, annál is inkább, mert csak azt vizsgálja, hogy a vállalat nem lépte-e túl a forint keretet, de nem kér jelentést a sétával megváltott túlórakról. Azzal egyetértünk, hogy a vállalatoknak mind nagyobb önállóságot kell biztosítani, de az önállóság biztosítása nem jelentheti azt, hogy elhanyagolják a túlórak felhasználásának ellenőrzését.

A fent elmondottak alapján megállapítható, hogy igen sok hiányosság van a túlórak felhasználásában. Szakszervezeti bizottságaink a gazdasági vezetőkkel közösen indítsanak harcot a túlórak tervszerű felhasználásáért, azok csökkentéséért. Dolgozzanak úgy, hogy a jobb műszaki feltételek biztosításával — és ne a túlórakkal — érjenek el nagyobb eredményeket, vigyük győzelemre a kongresszusi versenyt.

SCHWEIGER GYÖRGY
SZMT bérfelelős

A Csupaki Növényvédő Állomásnak...

A pápai határban is komoly veszélyt jelentett a burgonyabogár elszaporodása. Május hónapban minden erőt felhasználva intézkedett a városi tanács mezőgazdasági osztálya a burgonyák megóvása érdekében. A felsőbb szervek utasítása értelmében, amelyben iskolás gyermekek vesznek részt a munkában, minden kiló beadott burgonyabogárért 50 forintot fizet a Csupaki Növényvédő Állomás.

Nagy lelkesedéssel indultak munkába a kis iskolások. Boldogan hozták nap mint nap a „szákmányt”, s számtalán mennyit is fognak kapni. Legelőbb az iskolai szünetekben kínálkozó nyaralásra, táborozásra szánták a pénzt, voltak, akik már ki is nézték a megvásárolandó játékokat. Egy szóval: úgy érezték, sok örömet lesz munkájuk eredménye nyomán.

S az iskolaév befejeződött. Lassan már két hónapja lesz, hogy a munkát elvégezték, s többszöri sürgetésre a mai napig sem kapták meg a pénzt. Ez úton tolmácsoljuk a sok szorgalmas kis úttörő kérését a növényvédő állomásnak, hogy most már sürgősen intézkedjenek, mert lassan oda a bizalom! Akik dolgoztak, s akiknek megígérték, hogy fizetnek munkájukért, joggal méltatlankodnak!

Tíz évi távlati terv alapján tovább fejlődik az ajkai iparvidék

Az immár gyárvárossá fejlődő ajkai ipari központ üzemében is messzemenően gondoskodnak a dolgozókrol. Az alumíniumkohászok munkáját korszerű gépek könnyítik, a legnehezebb munkafolyamatot, az úgynevezett kádbetörést is gépesítették. A bővülő erőművet kiszolgáló környékbeli bányákban a legbiztonságosabb körülmények között termelik a szénét. Kényelmes munkásszállások, továbbá üzemi étkezdék és fürdők egész sora épült az iparvidéken. Nemrég elkészült az új kenyérgyár és egy iskola, jelenleg pedig tizenkét tantermes gimnázium épül.

Az iparvidék gyors fejlődésének és a munkások létszámának növekedésével párhuzamosan az igények is fokozódtak. A párt- és a tanácsi szervek a munkásság

érdekeit figyelembe véve oldják meg a fontos ipari központ problémáit. Az utóbbi hónapokban fényesvilágítású látták el Ajkát, nagyobb szakaszon utat, járdát, vízvezeték építettek, portalanították az úttestet. Rövidesen öntözőkocsit is kap a község. A lakáshiány enyhítésére a befejezés előtt álló 90 lakáson kívül ebben az évben újabb száznak az építését kezdik meg.

Legutóbb a megye vezetőiből bizottság alakult, amely elkészítette Ajka tíz évi fejlesztési tervét. Eszerint mintegy ötezer lakás, 110 iskolai tanterem, óvodák és bölcsődék épülnek majd Ajkán. Ót év alatt a legtávolabbi településeket is villamosítják, s megoldják majd a leendő város csatornázását. Korszerű szálloda és központi művelődési palota építése is szerepel a távlati tervben.